

Beantwoording art. 33 vragen

Datum b&w:	12 februari 2019
Onderwerp:	Vragen over de taaleis op grond van art. 18b van de Participatiewet
Portefeuillehouder:	R Wijdeven
Indiener vraag:	VVD
Heesch, 5 februari 2019	

Inleiding

De VVD heeft op 21 januari schriftelijke vragen gesteld over de taaleis op grond van art 18b van de participatiewet.

Beantwoording vragen

Als gevolg van het bovenstaande willen wij het college de volgende vragen voorleggen.

- 1- De VVD is van mening dat deze regels niet in de Participatiewet zijn opgenomen om mensen dwars te zitten, maar om mensen op weg te helpen om volwaardig mee te doen met de maatschappij. Bent u dit met ons eens?
Ja.
- 2- Bent u het met de VVD eens dat een gemeente verplicht is om de Participatiewet naar de letter en de geest uit te voeren?
Ja, hierbij willen we wel een nuance aanbrengen. De wet is een middel en geen doel an sich. Het doel is niet het uitvoeren van de regel, maar het verbeteren van de samenleving. De klantmanagers die de Wet taaleis uitvoeren krijgen de ruimte om te kijken naar de persoonlijke situatie van de klant. De opdracht daarbij is: maximaal mee kunnen doen in de maatschappij op basis van het persoonlijke vermogen van de klant. Er wordt gekeken wat een klant nog kan doen om zijn taal te verbeteren en hierbij wordt een passend traject gezocht.
- 3- Het CBS schat dat in Nederland 41.000 bijstandsgerechtigden de Nederlandse taal niet machtig zijn, terwijl dat van zo'n 90.000 mensen onbekend is. Heeft u in beeld hoeveel mensen in de gemeente Bernheze de Nederlandse taal in onvoldoende mate beheersen?
*Ook in Bernheze is het totaal aantal mensen wat de Nederlandse taal niet machtig is voor een deel onbekend.
Als we kijken naar de groep die een uitkering heeft in het kader van de Participatiewet dan zijn er op dit moment 58 klanten waarvan nog moet blijken wat hun taalniveau is. Het merendeel van deze mensen volgen op dit moment een inburgeringstraject. Deze klanten mogen later aantonen of hun taalniveau voldoende is in het kader van de Wet taaleis.
Wel zien we dat er mensen zijn die ondanks alle inspanningen het vereiste taalniveau niet weten te behalen. Voor deze mensen wordt een ontheffing aangevraagd.*
- 4- Kunt u aangeven of de gemeente Bernheze vanaf 2016 bijstandsuitkeringen van mensen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen -of van mensen die zich onvoldoende hebben ingespannen om de Nederlandse taal te leren- heeft verlaagd?
Tot nu toe zijn er geen verlagingen van uitkering geweest op grond van het niet voldoen aan de medewerkingsplicht vanuit de Wet taaleis. Het niet beheersen van de

taal wordt ook door mensen zelf ook als belemmering gezien om mee te doen in de samenleving. Daar waar kan zien we dat mensen graag een traject volgen om hun taalniveau te verbeteren.

- 5- Indien dit niet het geval is, kunt u dan aangeven waarom u dit niet heeft gedaan?
Het leren van een taal is niet alleen een kwestie van voldoende inspanning en motivatie. Daarom kent de Wet Inburgering ook ontheffingsmogelijkheden wanneer iemand aantoonbaar voldoende te hebben ingespannen de Nederlandse taal te leren maar toch iemand niet leerbaar blijkt te zijn. Dan mag worden aangenomen dat ook een aanvullend of alternatief taaltraject niet het gewenste niveau kan opleveren en dan wordt ook ontheffing van de Wet taaleis verleend. Wel wordt dan verwezen naar kleinschalige taaltrajecten zoals taalcafé's e.d. om het huis- tuin en keuken Nederlands te blijven beoefenen binnen de leerbaarheid van een uitkeringsgerechtigde, waarbij tevens gezocht wordt naar (ongeschoold,) betaald werk. Bij het uitvoeren van de Wet taaleis zijn er tot op heden geen klanten geweest die verwijtbaar de taal niet voldoende machtig zijn.
- 6- Bent u voornemens om het beleid op korte termijn te gaan veranderen omtrent de taaleis en indien dit het geval is, hoe denkt u dat te gaan doen?
Nee, de wet biedt een mogelijkheid mensen te ontheffen aan de Wet taaleis bij voldoende inspanning of indien er vastgesteld is dat er geen verder leervermogen is. Aan de andere kant is het ook mogelijk om, indien nodig in de toekomst, wel een verlaging toe te passen. Wel zijn we gestart met een project om de samenwerking met/tussen ONS welzijn, Vluchtelingenwerk en Meierijstad te verbeteren. Dit om de dienstverlening aan inburgeraars te verbeteren. We streven naar een snellere en meer passende integratie en (arbeids) participatie van vergunninghouders. Dit willen we bereiken door in de eerste periode de tijd te investeren om een uitgebreide intake te houden waarbij alle levensgebieden aan bod komen. Zo streven we naar een snellere en meer passend integratietraject voor de vergunninghouders. Wat we hierdoor leren van elkaar, gebruiken we om ons voor te breiden op de nieuwe inburgeringswet waarbij de gemeente weer verantwoordelijk wordt voor de inburgering.